

A Natura 2000 alkalmazásának magyarországi gyakorlata a szénhidrogén bányászatban

Szakál Tamás

Kutatás-Termelés MOL Igazgató

„Bányászati Nyílt Napok” Szakmai Konferencia

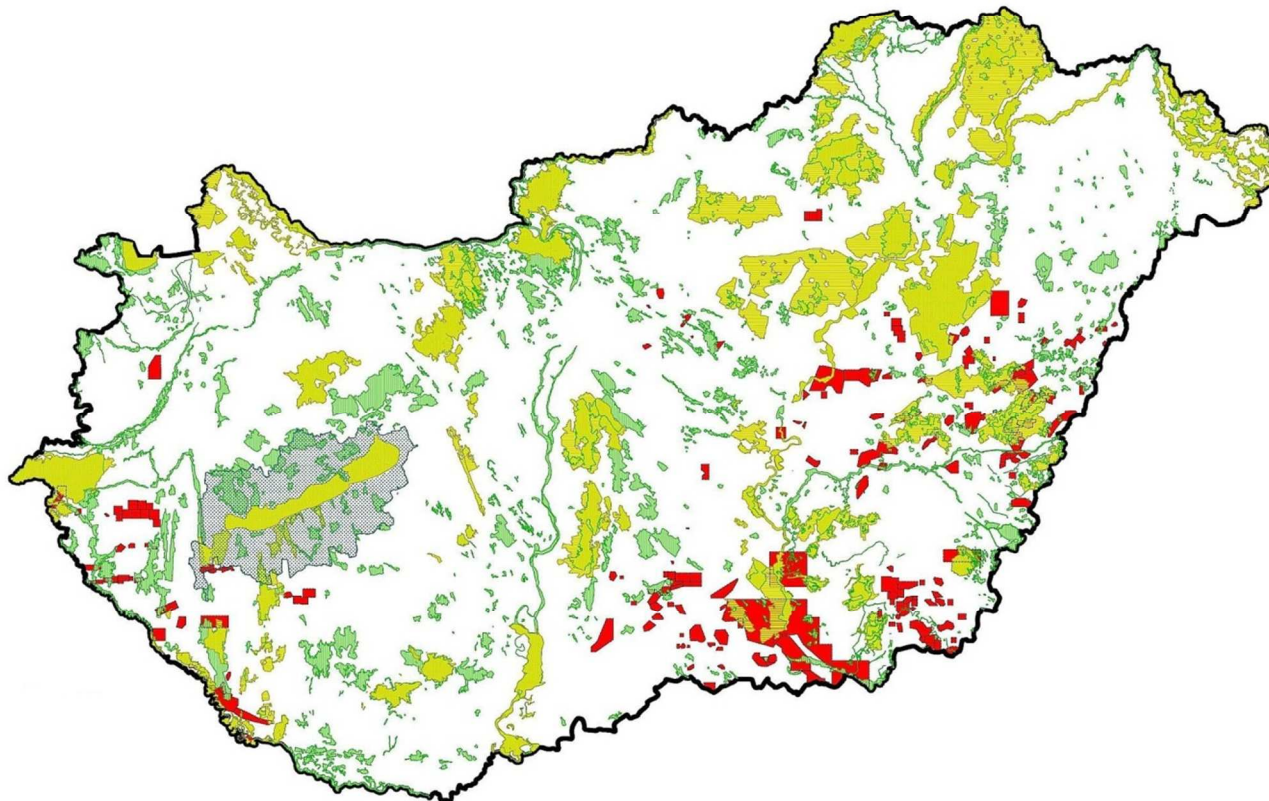
Budapest, 2013. május 23.

Natura 2000 háttere

- Magyarország EU csatlakozása kötelezővé tette a Natura 2000 hálózat bevezetését és integrálását
- A kijelölt területek nagysága **mintegy 1,95 millió hektár, az ország területének 21%-a** (EU 27 átlag fölötti arány, 5. helyezés a tagállamok között)
- A Natura 2000 területek **39%-ban a korábban lehatárolt védett természeti területek hálózatára épülnek, az ezen felüli arány az új kijelölés**
- **A szénhidrogén bányatelkek 20%-a lefedett Natura 2000 területtel**

Jogszabályi háttér

- Natura 2000 területek jogi háttérét, a kijelölés előkészítési eljárását, valamint a vonatkozó általános szabályozást a **275/2004 Kormányrendelet tartalmazza**
- **A biztonságos és környezetszennyezést megelőző működés biztosítása érdekében** szükséges beruházásaink és fenntartási kötelezettségeink (rekonstrukció, felújítások, karbantartások) teljesítése során, a környezetvédelem és természetvédelem területén a vonatkozó jogszabályok **tartalma és azok környezetvédelmi hatósági (jogalkalmazói) értelmezése jelentős problémákat okoz**
- **Fő problémák:**
 - A Natura 2000 kijelölt területekre **teljes tiltás** hatósági kiadása tapasztalt abban az esetben is, **ha** a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhely típusok **természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatások nem jelentősek**
 - A **feltételhez kötött engedélyezés** esetén az alternatív megoldások kidolgozásában **csak környezetvédelmi szempontok számíthatnak, gazdasági szempontok nem**

Natura 2000 engedélyezés folyamata

Kétség nélkül nem kizárható kedvezőtlen hatás esetén az engedélyezés feltételei:

- **Alternatív megoldás hiánya, vagyis a beruházás megvalósítására egyéb ésszerű megoldás nincs**
 - *Alternatív megoldás ha a beruházás célját úgy valósítja meg, hogy kevésbé károsítja a védett értéket vagy egyáltalán nem károsítja. Minden megvalósítható, ésszerű megoldás számít, alternatív helyszín, alternatív útvonal, eltérő nagyságrend, eltérő technológia; DE meghatározásában csak környezetvédelmi szempontok számíthatnak, gazdasági szempontok nem*
- **Kiemelt fontosságú közérdek**
 - *Bányászat, ellátás biztonság annak tekinthető?*
 - *Natura 2000 rendelet szerint: Az emberi egészség és élet védelme, a köz biztonságának a fenntartása, valamint a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése*
 - *Kisajátításról szóló törvény szerint: A bányászat deklaráltan közérdek*
- **Kiegyenlítő intézkedések előírása**
 - *Tevékenység végzés felfüggesztésére időkorlát meghatározás (madárátvonulás)*

A jogértelmezés problémái

8. § (1) „A Natura 2000 terület fenntartási céljainak **elérését nem veszélyeztető** vagy **nem sértő** és a Natura 2000 terület **jelölésekor jogszerűen, jogerős engedélynek megfelelően folytatott tevékenység korlátozás nélkül folytatható.**”

9. § (5) „A közút, a vasút, az **energetikai hálózat fenntartásához, kezeléséhez szükséges tevékenységek** – a 4. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételével **és az elengedhetetlenül szükséges igénybevétel mellett – a felügyelőség engedélye, illetve szakhatósági hozzájárulásának kikérése nélkül végezhetők.**”

Gyakorlati tapasztalatok alapján felmerülő kérdések:

Meglévő létesítményeink működtethetők, bővíthetők?

Mi tartozik az energetikai hálózat definíciója alá?

10. § (8) „**Ha a terv a hatásbecslés alapján a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhely típusok természetvédelmi helyzetére kedvezőtlen hatással jár, és a beruházás megvalósítására egyéb ésszerű megoldás nincs,** azonban a tervhez, illetve a beruházáshoz **közérdek fűződik,** a terv elfogadható, illetve a beruházás engedélyezhető. A beruházást úgy kell megvalósítani, hogy az a **lehető legkisebb kedvezőtlen hatással járjon.**”

Kedvezőtlen hatásbecslés esetén is biztosít lehetőséget munkavégzésre, tevékenységre?

Natura 2000 tiltások nemzetgazdasági hatásai

■ A szigorodó szabályok miatt elhúzódó és megghiúsuló projektekkel kell számolni, amelyeknek **jelentős iparági és nemzetgazdasági hatásai vannak**

Elmaradó beruházások

Kieső szénhidrogén termelés

Kieső társasági adó és bányajáradék

Potenciális környezetszennyezés elkerülése mezőbeni vezetékek kiváltásával

■ A projekt megvalósulás elmaradás megakadályozása érdekében a 275/2004. Kormányrendelet olyan irányú módosítása javasolt, hogy a **Natura 2000 területekre eső készletpótlási és/vagy termelés-intenzifikálási beruházások zökkenőmentesen juthassanak engedélyekhez**

**Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!**

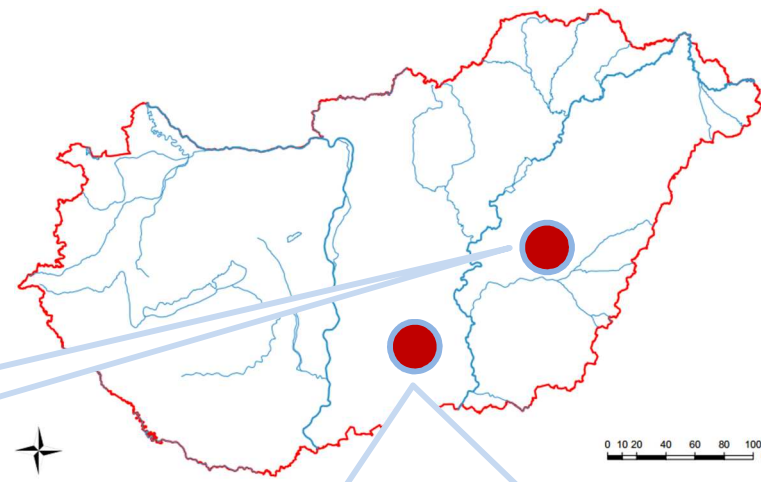

Háttér információ

**Natura 2000 érintettségű
2013-2014 évre tervezett projektek státusza**

Natura 2000 érintettségű 2013-2014 évre tervezett projektek státusza

Mezősas - Nyugat mezőfejlesztés II. ütem

Becsült ipari vagyon:	324,1 et kőolaj 629,3 Mm³ földgáz
Ráfordítás:	21,4 Mrd Ft
Kalkulált társasági adó:	9,8 Mrd Ft
Kalkulált bányajáradék:	51,3 Mrd Ft

Projekt célja: 1996 óta termelő Mezősas - Nyugat mező fejlesztése, kezdetben 5, majd termelési volumenek függvényében további 3 olajtermelő kút lefűrésével

Termelésbe állítás tervezett kezdete: 2014. Q3
Natura 2000 státusz: 314/2005 (XII. 25.)
Kormányrendelet szerinti előzetes vizsgálati dokumentáció (EVD) készítése és tervezett 5 kút Natura 2000 hatásbecslése folyamatban.

Kiskunhalas - Észak mezőfejlesztés

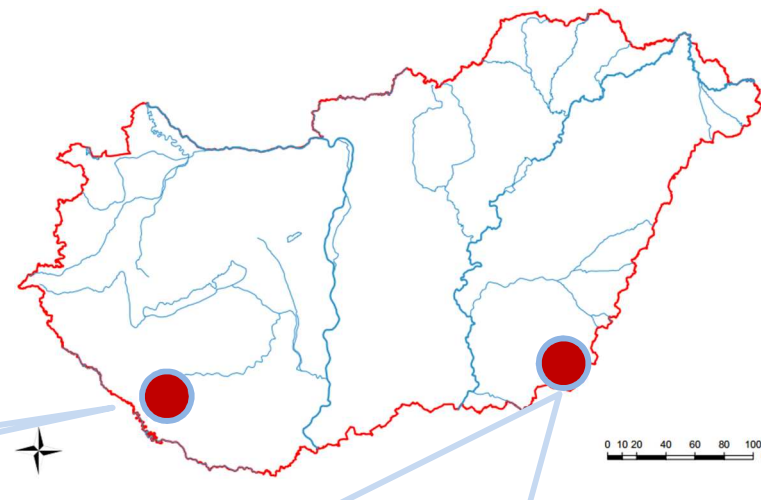
Becsült ipari vagyon:	22,4 et kőolaj 1,1 Mm³ földgáz
Ráfordítás:	1,0 Mrd Ft
Kalkulált társasági adó:	0,4 Mrd Ft
Kalkulált bányajáradék:	0,4 Mrd Ft

Projekt célja: 1983 óta termelő Kiskunhalas - Észak mezőben 4, már korábban lefűrt kút termelésbe állítása mélyszivattyús kútkiképzéssel

Termelésbe állítás tervezett kezdete: 2012. Q3, de a környezetvédelmi engedély hiányában 2013. Q4-re tolódott
Natura 2000 státusz: Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által a projekt másodfokon is elutasítva.

Natura 2000 érintettségű 2013-2014 évre tervezett projektek státusza

Ferdinandovac - Vízvár kutatási projekt

Becsült ipari vagyon:	468,6 et kőolaj 404,1 Mm³ földgáz
Ráfordítás:	8,3 Mrd Ft
Kalkulált társasági adó:	37,7 Mrd Ft
Kalkulált bányajáradék:	30,1 Mrd Ft

Projekt célja: Kutató fúrás megvalósítása, kutatási terület érvényessége 2015.08.25.

Tervezett kezdés: 2013. Q3

Natura 2000 státusz: Natura 2000 hatásbecslések készítése folyamatban.

Csanádapáca-É- Pusztaföldv.-ÉK kut. projekt

Becsült ipari vagyon:	44,0 Mm³ földgáz
Ráfordítás:	0,7 Mrd Ft
Kalkulált társasági adó:	0,9 Mrd Ft
Kalkulált bányajáradék:	0,9 Mrd Ft

Projekt célja: Mezőhegyes-III bányatelken egy kutatófúrás megvalósítása

Tervezett kezdés: 2013. Q1

Natura 2000 státusz: A tervezett mélyfúrás Natura 2000 terület mellett található. Távolság kb. 80 m. Natura 2000 hatásbecslés készítése folyamatban.